

Osnovna škola Strožanac
Strožanac- Podstrana

JESU LI NAŠA DJECA SIGURNA "ONLINE"?

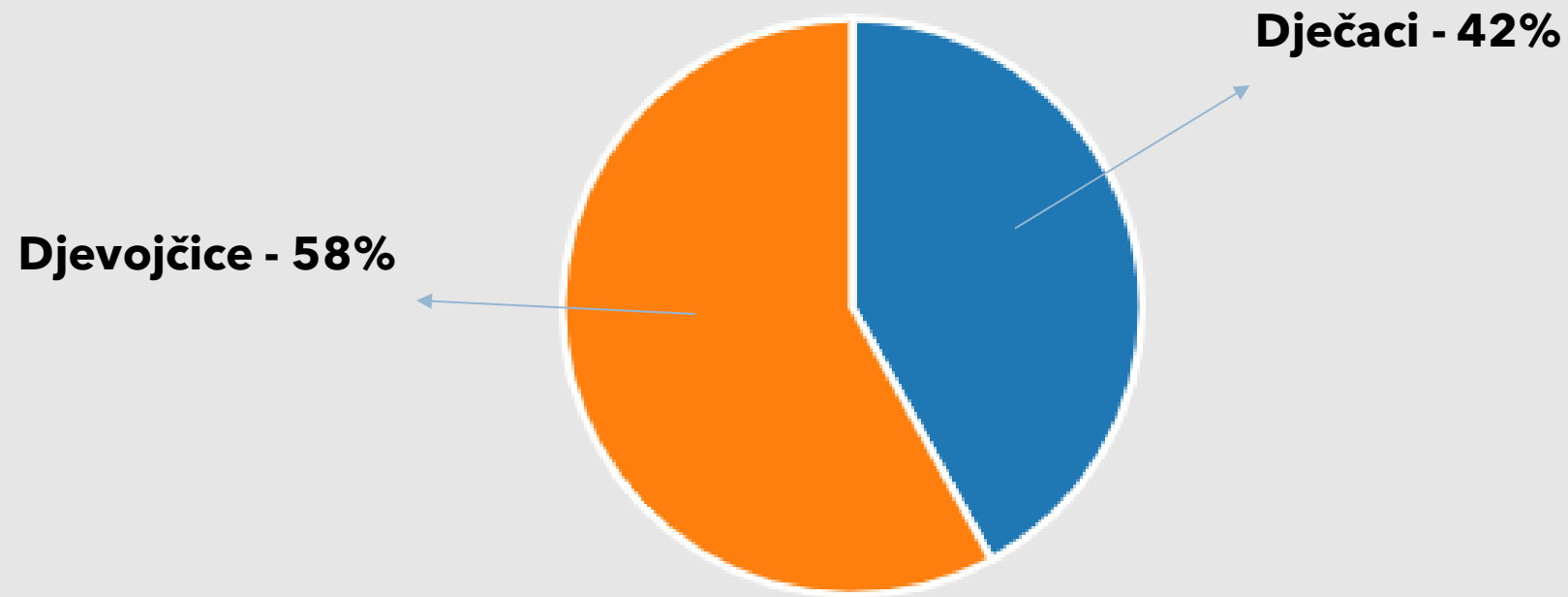
Pripremila: Mia Grbavac, psihologica

-
- ISTRAŽIVANJE O SIGURNOSTI NA INTERNETU PROVEDENO ONLINE (TRAVANJ, 2020.).
  - SUDJELOVALI SU UČENICI OD 5. DO 8. RAZREDA NAŠE ŠKOLE.

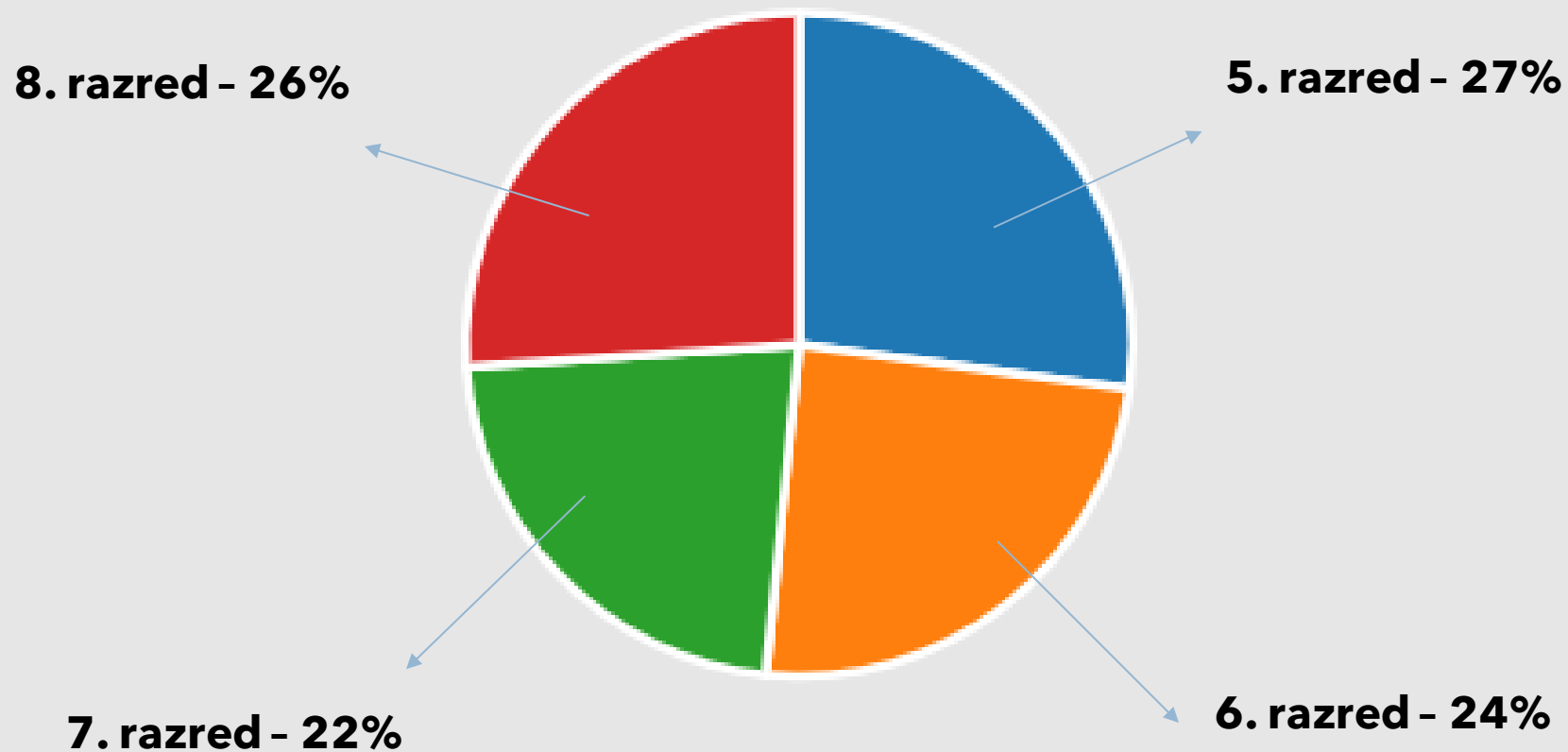
UKUPNO JE SUDJELOVALO 376 UČENIKA.

Rezultati su pokazali sljedeće...

Podjela učenika (koji su sudjelovali) po spolu:

Podjela učenika po razredima:

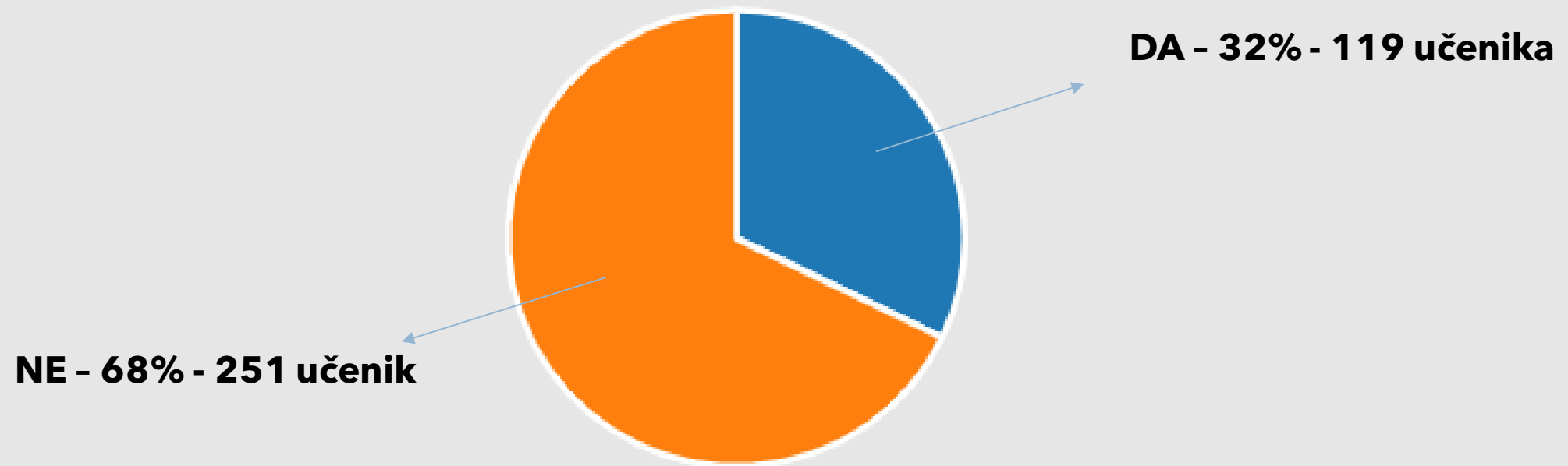

POSTAVLJENA SU IM SLJEDEĆA PITANJA...

A ispod su njihovi odgovori...

1. Je li ijedan od tvojih profila na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, Snapchat, Tiktok,...) javan?

SAVJETI ZA RODITELJE:

Kada dijete ima javan profil, može mu se javiti bilo tko tko koristi internet.

Taj "netko" može preuzeti njegove fotografije, videa, osobne podatke i iskoristiti ih u jako ružne svrhe.

Porazgovarajte s djetetom koliko je važno da imaju zaključan profil.

Naglasite koliko je važno da na svojim profilima imaju samo prijatelje koji su im prijatelji u stvarnom životu.

Upozorite ih da budu oprezni kod sklapanja novih "online" prijateljstava.

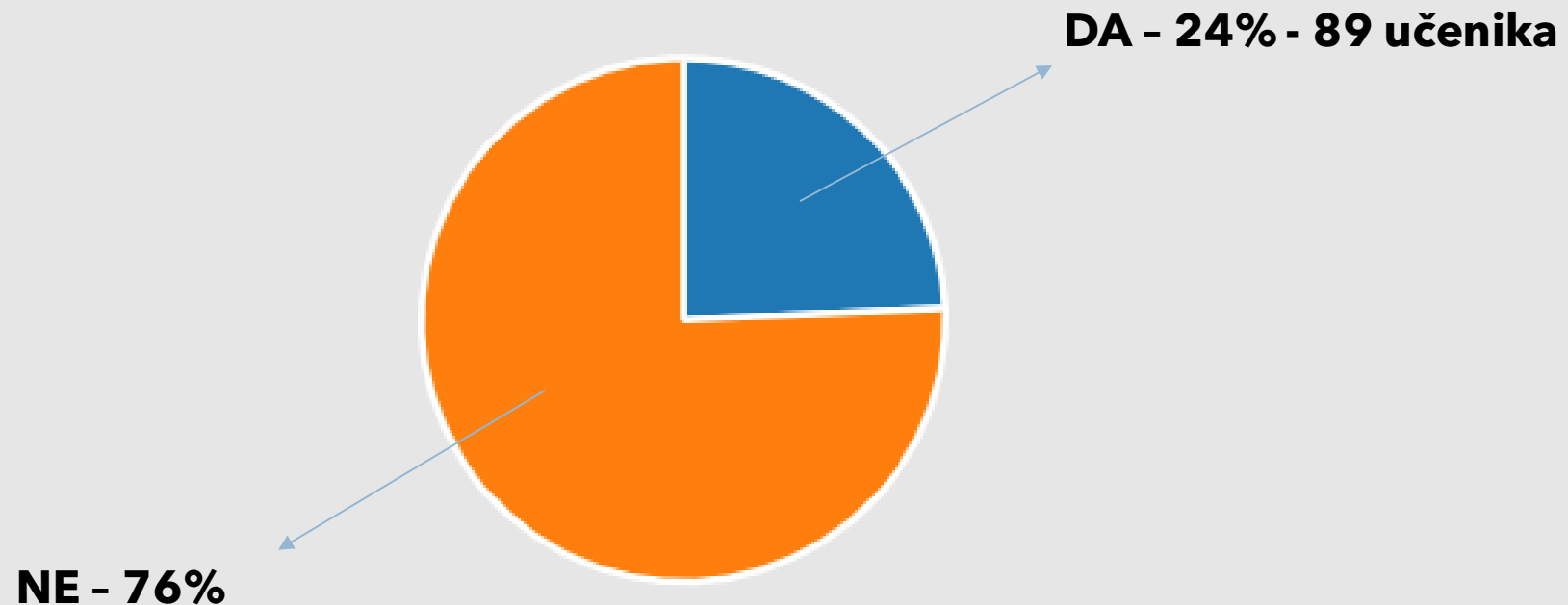

- Na sljedećem linku nalaze se upute kako zaštititi profil na Facebooku, Instagramu, Snapchatu i Youtubeu.

- <https://www.cert.hr/wp-content/uploads/2019/04/brošura-sigurnost-društvenih-mreža.pdf?fbclid=IwAR0jc0O0AvRPh1etvjVZqWimWzv6fN72VUikdnWksI9Yv7mQFn3NpqhBFSc>

2. Objavljuješ li svoje osobne podatke (ime i prezime, školu, adresu,...) na društvenim mrežama?

SAVJETI ZA RODITELJE

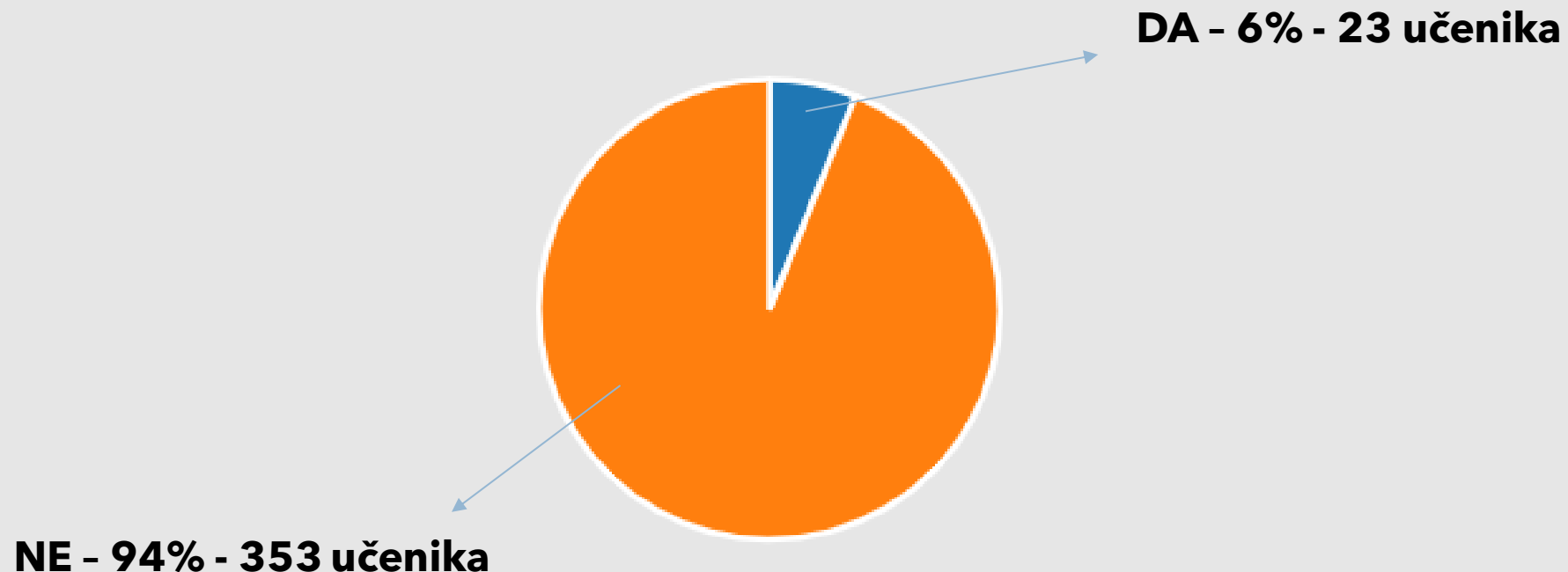
OBJASNITE DJECI
ŠTO SU SVE
OSOBNI PODACI I
ZAŠTO JE VAŽNO
DA OSTANU TAJNI,
POGOTOVO ZA
LJUDE KOJE NE
POZNAJEMO

NEPOZNATI LJUDI
U STVARNOM
ŽIVOTU SU
NEPOZNATI LJUDI
ONLINE

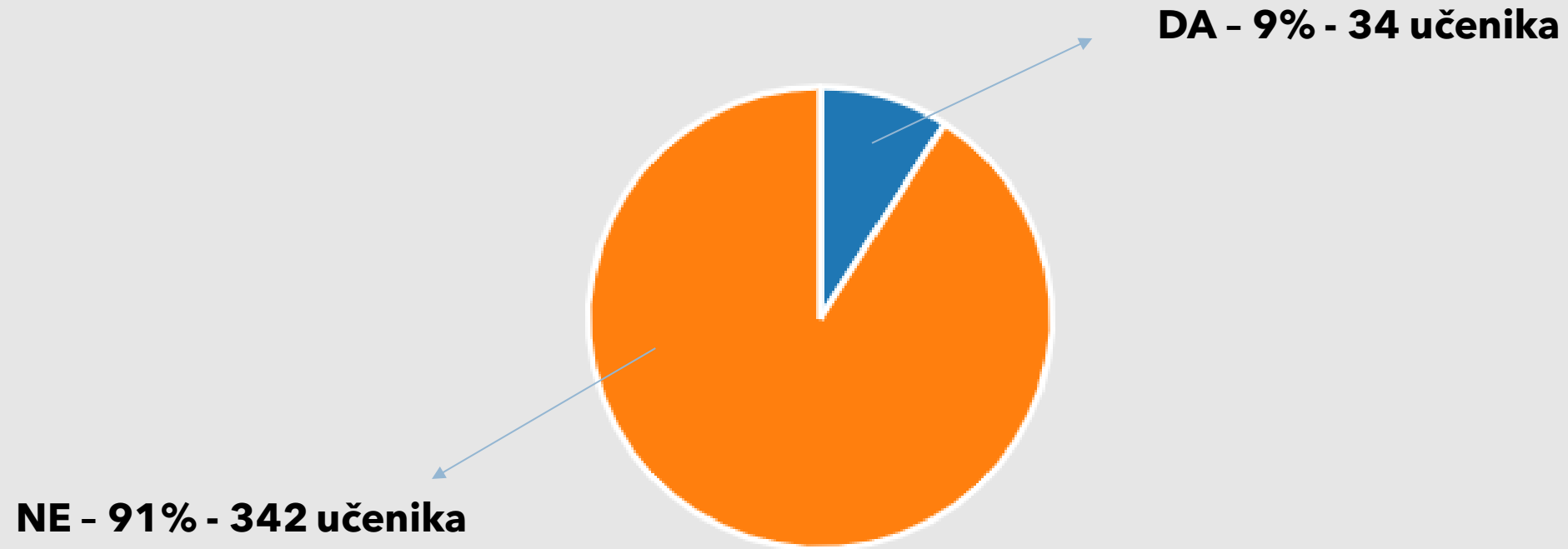
UPOZORITE IH DA
LJUDI ONLINE
MOŽDA NE
GOVORE ISTINU

MOGU SE
PREDSTAVLJATI
npr. KAO IVAN
KOJI IMA 14
GODINA, A BITI
MARKO KOJI IMA
40 GODINA

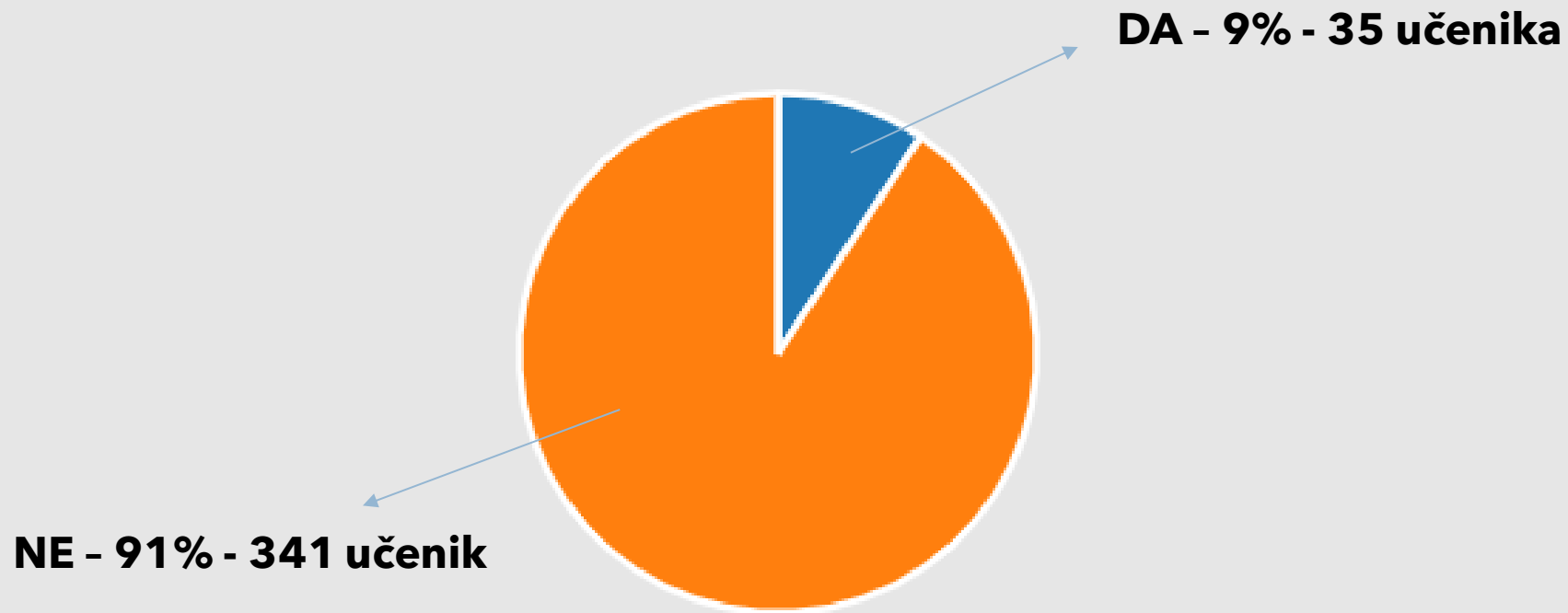
3. Jesi li ikad objavio/la tuđu fotografiju ili video bez izričitog dopuštenja te osobe?

4. Jesi li u posljednja 2 mjeseca nekoga uvrijedio/la (poslao ružnu poruku, napisao uvredljivi komentar) preko društvenih mreža, poruka i sl.?

5. Jesi li ti, u posljednja 2 mjeseca, bio/la ismijavan/a, povrijeđen/a ili zlostavljan/a putem društvenih mreža, mreža za dopisivanje ili poruka?

Rezultati ova prethodna 3 pitanja nam daju jednu jako pozitivnu povratnu informaciju da su preventivni programi, koje već nekoliko godina provodimo u školi, imali efekta i da je 90% i više učenika naučilo koliko je ružno ponašanje prema drugima neprihvatljivo i štetno za druge (barem u ovoj online sferi).

Da bismo provjerili sveukupnu učestalost nasilja druge vrste u planu nam je provesti takvu vrstu istraživanja.

I dalje ćemo se usmjeriti na ovih 9% jer je svaki učenik važan i želimo da se stopa nasilja smanji na najmanju moguću razinu.

Ovi rezultati nas obvezuju, ali daju i vjetar u leđa da idemo dobrim putem!

Često učenici na Satu razrednika komentiraju : "Zar ćemo opet o tome?", ali nastavit ćemo im "dosađivati" i dalje dok ono što govorimo ne postane i njihov način razmišljanja i djelovanja među drugima!

SAVJETI ZA RODITELJE

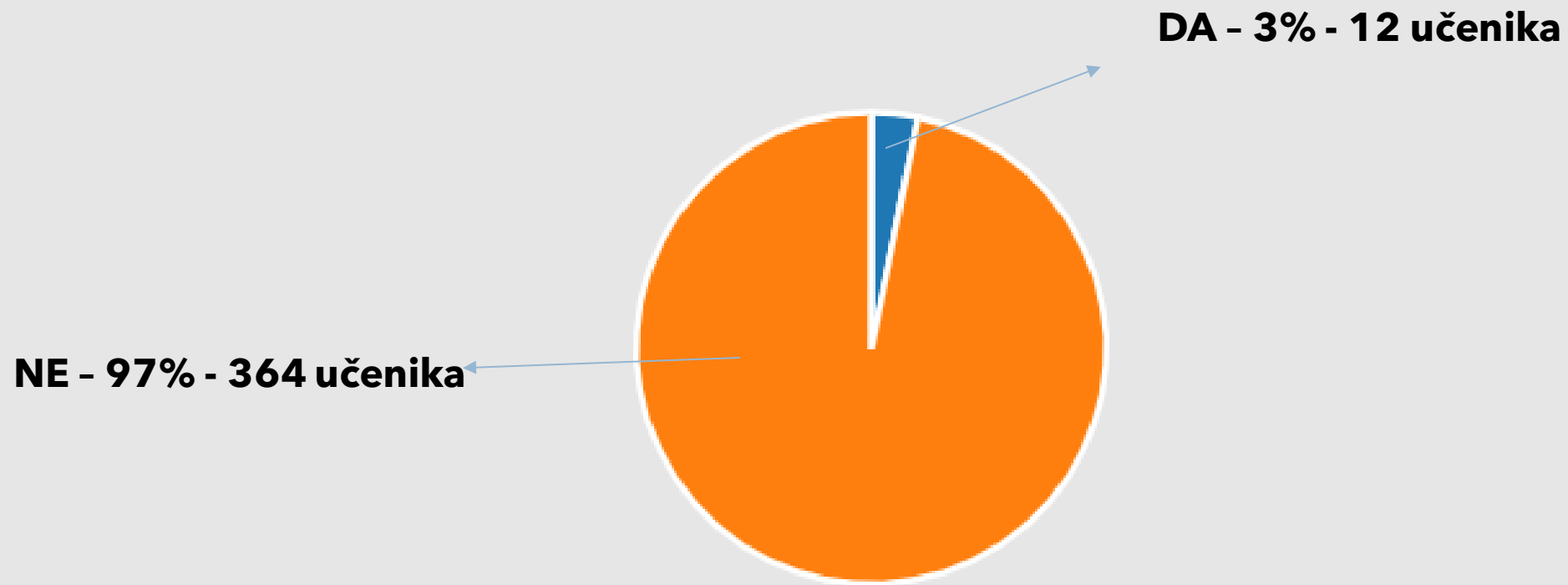
Objasnite djeci kako šala može lako od smiješne postati uvredljivom, i to da, ako su ljuti, mogu učiniti nešto zbog čega poslije mogu požaliti. Istaknite im da budu pažljivi kad šalju poruke drugima.

Potaknite ih da se prije slanja poruke zapitaju može li ona uvrijediti ili na bilo koji način naštetiti primatelju?

Postavite pravilo prema kojem nije dopušteno slati fotografije ili videozapise drugih ljudi bez njihova dopuštenja, kao ni slati sadržaje koji mogu uvrijediti druge ljude.

Potaknite ih da vam se obrate ako budu žrtve nasilja kako biste zajedno riješili taj problem.

6. Jesi li ikada obavio/la kupovinu putem interneta bez dozvole roditelja?

SAVJETI ZA RODITELJE

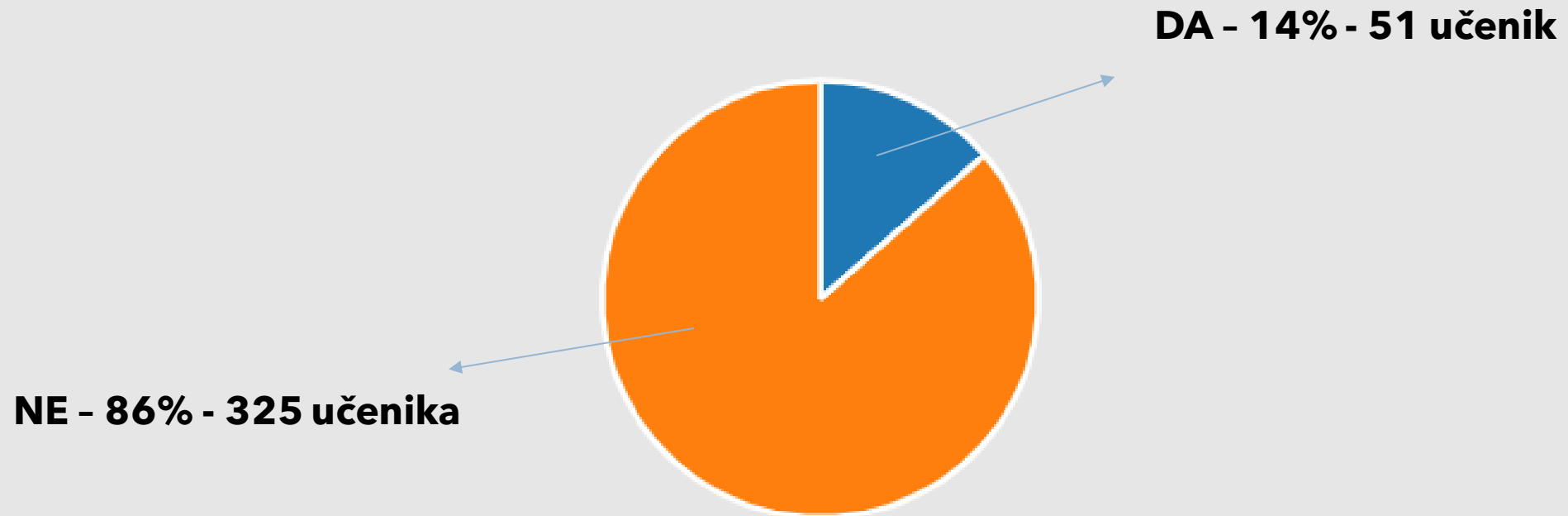
PORAZGOVARAJTE S DJECOM O OVOME -
MOŽDA JE BAŠ VAŠE DIJETE U OVIH 12 UČENIKA!

Naglasite im koliko je on line kupnja opasna bez
nadzora odraslih

Kupovinom moramo dati neke podatke osobi kod
koje nešto kupujemo: ime i prezime, broj mob,
adresu, broj kartice i dr.

Te podatke može netko zloupotrijebiti, uzeti veću
količinu novca sa kartice, iskoristiti njihove osobne
podatke za neke ilegalne radnje i sl.

7. Jesi li podijelio/la svoju lozinku za društvenu mrežu, pristup mobitelu, e-mail-u i sl. s drugim osobama (osim roditelja)?

SAVJETI ZA RODITELJE

Porazgovarajte s djetetom o tome je li ikome dalo svoju lozinku/korisničko ime i sl.

Često je među njima dijeljenje privatnih stvari pa i lozinki znak povjerenja i "boljeg prijateljstva".

Dogovorite se da lozinku znate samo vi i dijete.

Jedna obična svađa među prijateljima može dovesti do zloupotrebe tog "povjerenja".

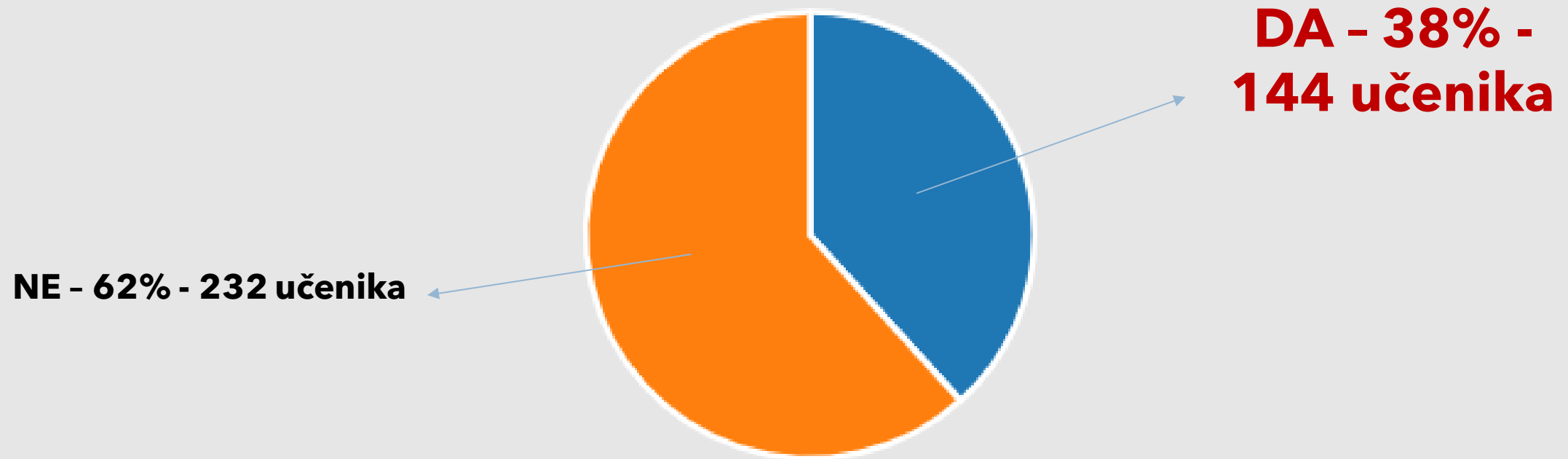
Ukoliko je nekome i reklo svoju lozinku, zajedno s njim je promijenite.

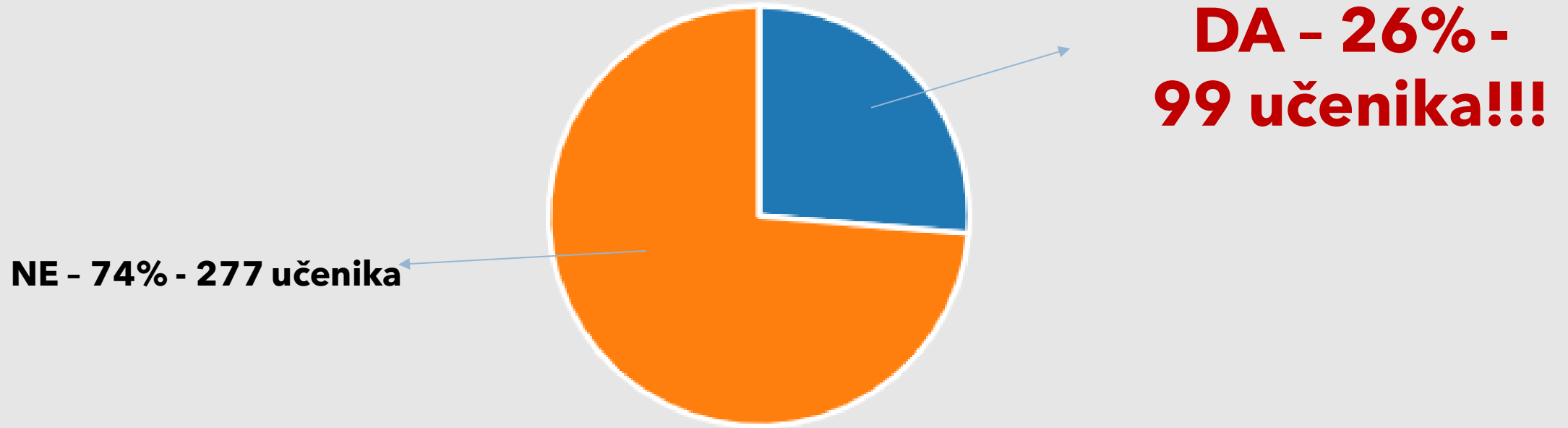
SLJEDEĆI REZULTATI SU ONI
KOJI MORAJU UPALITI
ALARME KOD SVIH NAS!

I moramo sustavno djelovati i educirati djecu da se ovi brojevi smanje!

8. Jesi li ikada primio/la poruku ili e-mail od osobe koju ne poznaješ?

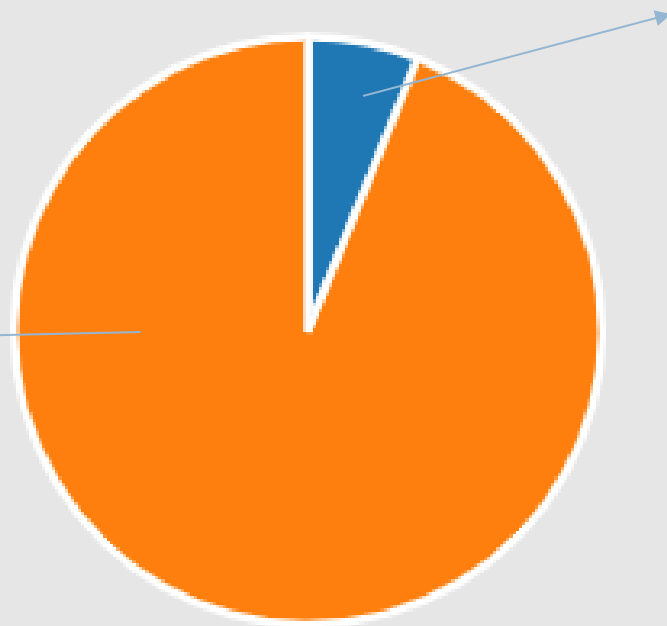

9. Jesi li se ikada dopisivao/la s osobom koju ne poznaješ?

10. Jesi li ikada dogovorio/la susret s osobom koju poznaješ samo putem interneta?

NE - 94% - 353 učenika

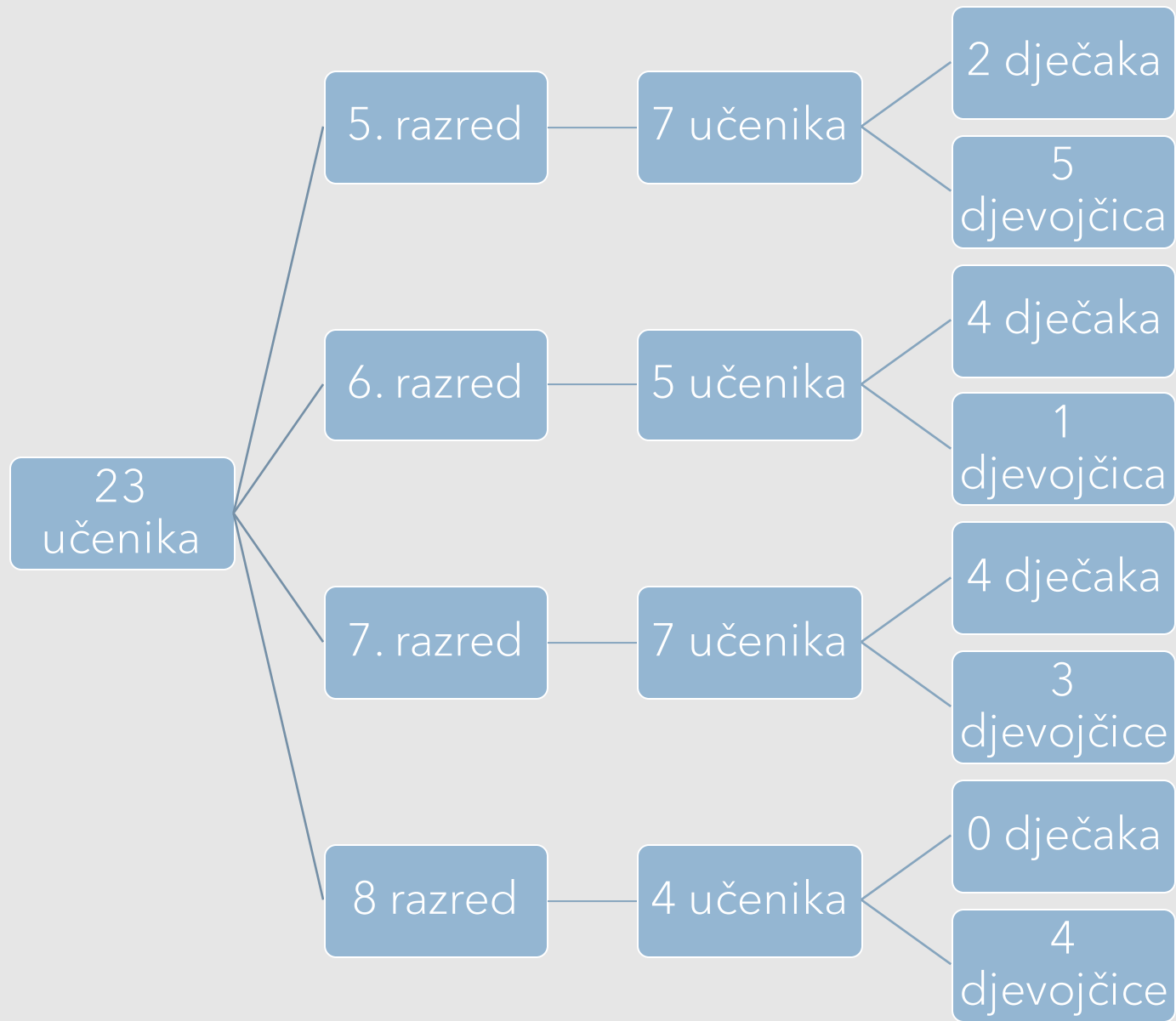
**DA - 6% -
23
učenika!!!!**

23 učenika je dogovorilo susret s nepozantom osobom!

Možda je i vaše dijete jedno od njih!

SAVJETI ZA RODITELJE

Naglasite im da budu pažljivi kome daju broj mobitela.

Neka pažljivo koriste neku od chat usluga preko mobitela.

Ako dobiju poruku s nepoznatog broja, neka ne odgovaraju. Ne trebaju odgovarati ni na poznate brojeve ako se zbog sadržaja poruke osjećaju loše ili neugodno.

Ako je riječ o ozbiljnijim oblicima nasilja, osobito zastrašujućim prijetnjama, razmislite o tome da sve prijavite policiji. U takvim slučajevima dobro je sačuvati poruke u mobitelu, ili negdje drugdje zapisati podatke o datumu, vremenu i sadržaju poruke ili poziva.

Ako dijete dobije neprimjerenu poruku, poziv ili je izloženo nasilju, dajte mu podršku i potaknite ga da odmah razgovara s vama ili nekom drugom odraslom osobom u koju ima povjerenja (poput nastavnika, stručnog suradnika u školi), kako se problem ne bi pogoršao.

Savjeti za roditelje

Kontrolirajte vrijeme i sadržaje na internetu

Povremeno zajednički posjetite internetske stranice kako biste se upoznali sa sklonostima i navikama svog djeteta na Internetu

Ohrabrujte dijete da vas pita o onome što ne zna te potičite razgovore o sadržajima na Internetu

Držite računalo u dnevnoj, a ne u dječjoj sobi

Uspostavite pravila vezana za ponašanje na Internetu, zapišite ih i napravite dogovor sa svojim djetetom

Savjetujte dijete da se nikad i ni pod kojim uvjetima ne sastaje s osobama koje upoznaje putem Interneta, osim u vašoj pratnji

Povremeno utipkajte ime svoga djeteta u Google da vidite pojavljuje li se i na kakvim stranicama

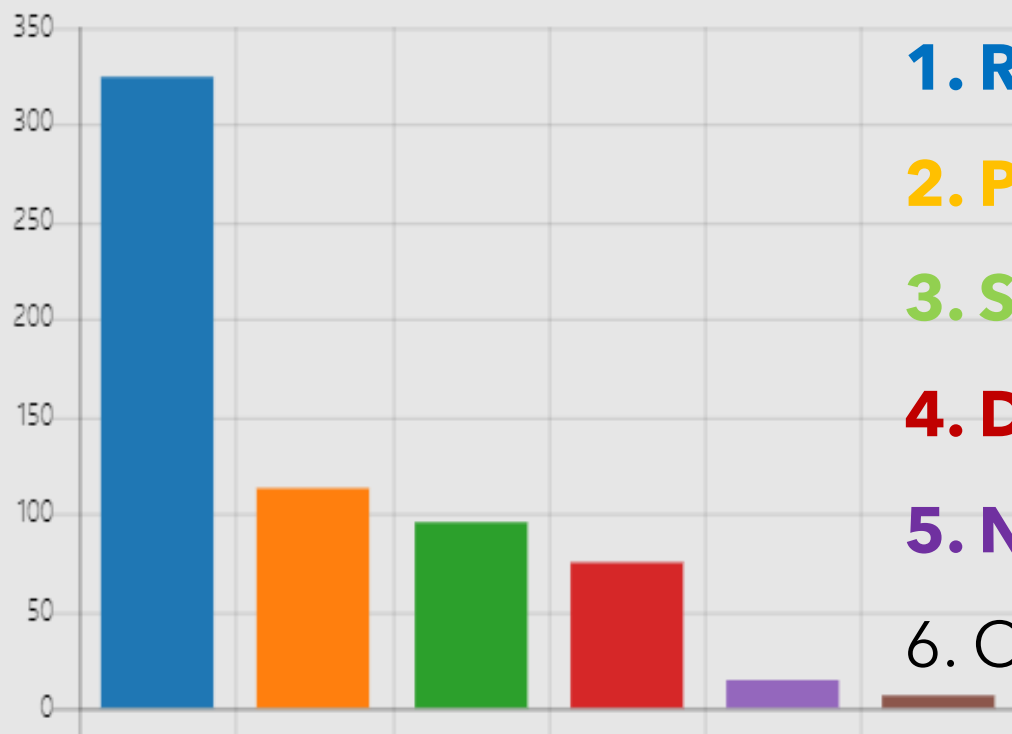
Upoznajte se s online prijateljima svog djeteta

POGLEDAJTE ZAJEDNO
S NJIMA FILMIĆ NA
SLJEDEĆEM LINKU:

<https://www.youtube.com/watch?v=wabzxq330>

11. Da imaš problem vezan uz nasilje na internetu, kome bi se obratio za pomoć?

1. Roditeljima = 324 uč. - 86%

2. Prijateljima = 113 uč. - 30%

3. Stručnim suradnicima u školi = 93 uč. - 27,4%

4. Drugoj odrasloj osobi = 74 uč. - 19,7%

5. Nikome = 15 uč. - 3,9%

6. Ostalo = 6 uč.

Velike promjene u odgovorima u odnosu na istraživanje provedeno u školi
2016. godine

U slučaju nasilja...

2016.

- 27.4% učenika bi se obratilo roditeljima
- 16.1% prijateljima
- 3.1% stručnoj službi škole

2020.

- 86% učenika bi se obratilo roditeljima
- 30% prijateljima
- 24.7% stručnoj službi škole

DRAGO MI JE DA
DJECA VIDE I VAS I
NAS KAO IZVOR
PODRŠKE U OVIM
SITUACIJAMA...

Zato moramo biti
dostupni za njih i
oslušivati što se
dogada...

DRAGO MI JE DA SMO JAKO SMANJILI BROJ UČENIKA KOJI SE NE BI NIKOME JAVILI KAD DOŽIVE NASILJE

Istraživanje u našoj školi iz 2016. - **16.1% učenika** se nikome ne bi javilo kad doživi nasilje
Ovo istraživanje (2020.) - **4% učenika** se ne bi nikome obratilo za pomoć da ima problem vezan
uz nasilje na internetu

Kako im mi pomažemo?

- Imamo bogat Školski preventivni program
- Niz projekata koji se održavaju već četvrtu godinu zaredom, a neki i duže.
- **1. Projekt: „ Reci i ti ne nasilju!“ - radionice su namijenjene svim učenicima**

Cilj: Prevencija i smanjenje nasilja među učenicima u školi i elektroničkog nasilja te aktivno uključivanje učenika u rješavanje problema vršnjačkog nasilja

- **2. Projekt „Budi svoj zajedno s drugima“ - radionice su namijenjene učenicima trećih i četvrtih razreda**

Cilj: Razvoj socijalnih vještina i poboljšavanje socijalnih interakcija među učenicima, razvijanje empatije, asertivnosti, suradnje i nenasilja

- **3. Projekt “Naučimo kako učiti” - radionice su namijenjene učenicima petih razreda**

Cilj: Naučiti učenike strategijama efikasnog učenja, ojačati motivaciju i osjećaj vlastite kontrole nad procesom učenja.

- **4. Projekt “Pretežno vedro” (u suradnji sa NZZJZ SDŽ) - radionice su namijenjene učenicima petih i šestih razreda**

Cilj: Zaštita i unaprijeđenje mentalnog zdravlja kod djece

- **5. Projekt „Možemo to riješiti“ - radionice su namijenjene svim učenicima škole**

Cilj: Stvaranje boljeg odgojnog i socijalnog ozračja u školi

- **6. Projekt “Sigurniji Internet” - radionice su namijenjene učenicima predmetne nastave**

- **7. Projekt “Zdrav za 5” (u suradnji sa MUP-om) radionice su namijenjene učenicima petih razreda**

- **8. Projekt „Vrtim zdravi film” učitelj TZK - radionice su za učenike sedmih razreda**

S obzirom da su djeca u ovo vrijeme pandemije pod povećanim rizikom od online nasilja:

1

Tijekom protekla 3 tjedna provela sam 3 radionice sa učenicima od 5. do 8. razreda vezane uz: nasilje na internetu + anketu u kojoj su mogli procijeniti svoju sigurnost na internetu + prikaz rezultata ankete uz savjete kako povećati sigurnost

2

Možete ih još jednom proći zajedno s djecom što vam može "otvoriti vrata" u ovu temu

3

Poslane su upute Kako biti sigurniji na internetu i za djecu od 1. do 4. razreda

4

O ovim temama ćemo s djecom još govoriti i tijekom ove godine, ali i svih idućih godina jer je nasilje tema koja je uvijek aktualna, a među njima se u zadnje vrijeme najviše nasilja odvija online pa im se želimo približiti i u toj online sferi

5

U ovom djelu nam treba i vaša pomoć i podrška kako bismo zajedno poslali jasnu poruku da NASILJE NIJE FORA I DA ZAJEDNO KAŽEMO "NE" NASILJU!

ZAKLJUČAK

- Internet je nešto što je dio života naše djece otkako su rođena i to je njihov svijet.
- Kao i u stvarnom svijetu, i u ovom virtualnom djeca trebaju našu pomoć i podršku.
- Ponekad nam se može učiniti da im u ovom svijetu možemo manje pomoći jer su tu spretniji od nas, znaju više i teže ih možemo kontrolirati.
- Tada je važno pokazati zanimanje za to što oni znaju bolje, zamoliti ih da nas nauče i tako se približiti njima i time kontrolirati što rade.
- Najbitnije je da u svakom trenutku znaju da vam se mogu obratiti za pomoć ukoliko naiđu na nešto što ih uznemiri, povrijedi ili što smatraju opasnim i neprimjerenim za sebe.
- Na takav način, Internet može biti izvor mnogih pozitivnih stvari, a ne nužno izvor potencijalne opasnosti.
- Za sva pitanja/nedoumice i probleme možete se obratiti bilo kome od naše stručne službe!

OSTANITE ZDRAVI I
VESELI!

Hvala vam na pozornosti!
Psihologica Mia